

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 48/2023 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen sosiaaliturvaleikkauksien vaikutuksesta julkiseen talouteen

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hanna Sarkkisen /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 48/2023 vp:

Onko hallitus valmis arvioimaan uusiksi ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan ja aikuis-koulutustukeen kohdistuvia leikkauksia ja

tuleeko hallitus tekemään työttömyysvakuutusmaksuihin Työllisyysrahaston esityksestä poikkeavia muutoksia tai muuttamaan verolinjauksiaan julkisen talouden vahvistamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallituksen tavoitteena on uudistaa sosiaaliturvaa työhön kannustavammaksi. Osana sosiaaliturvaa koskevia uudistuksia hallitus tulee esittämään eduskunnalle muun muassa työttömyysturvaa koskevia muutoksia, jotka lisäävät työllisyyttä ja vahvistavat julkista taloutta. Työttömyysturvaa koskevien muutosten valmistelun aikana on tehty tarkistuksia lain voimaantuloon ja uudistukset tullaan toteuttamaan vaiheittain niin, että varmistetaan riittävä siirtymäaika uudistusten toimeenpanoon.

Hallituksen näkökulmasta yhteiskunnan koulutusresurssit tulisi kohdistaa henkilöihin, jotka nostavat koulutustasoaan sekä koulutuksiin, jotka edesauttavat työllistymistä esimerkiksi työvoimapula-aloille. Yksilön ja yhteiskunnan näkökulmasta koulutusten tulisi olla sellaisia, että koulutuksenaikaiset tulomenetykset jäisivät mahdollisimman pieniksi. Näin ollen työn ohessa opiskelulle tulisi luoda nykyistä joustavampia malleja. Hallituksen onkin tarkoitus etsiä keinoja, joilla tuetaan työuran aikaista jatkuvaa oppimista ja vahvistetaan erityisesti niiden henkilöiden osaamista, joiden työmarkkina-asema on heikko ja koulutustaso matala.

Etuusmenoa vähentävillä työttömyysturvan ja aikuiskoulutustuen muutoksilla on vaikutusta myös työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitettavaan Työllisyysrahaston etuusmenoon. Työllisyysrahasto on esittänyt sosiaali- ja terveysministeriölle merkittäviä alennuksia palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksuihin vuodelle 2024. Hallitusohjelmaan sisältyvien uudistusten vaikutus vuonna 2024 on kuitenkin rajallinen, koska uudistukset tulevat asteittain voimaan vuoden 2024 aikana. Työllisyysrahaston esitys työttömyysvakuutusmaksujen alentamisesta perustuu

arvioon talouden ja työllisyyden kehityksestä. Työllisyysrahaston esityksessä on arvioitu, että hallitusohjelmaan perustuvat uudistukset vähentävät Työllisyysrahaston vastuulla olevia menoja noin 200 miljoonalla eurolla vuonna 2024, kun kokonaisuudessaan maksuja ehdotetaan alennettavan siten, että maksutuotto pienenesi noin 1,4 miljardilla eurolla. Hallituksen toimenpiteiden suoran vaikutuksen arvioidaan olevan 0,2 prosenttiyksikköä koko 1,4 prosenttiyksikön maksualennuksesta.

Hallitus on budjettiriihessä päättänyt tehdä työttömyysvakuutusmaksun 0,2 prosenttiyksikön alenemista vastaavan veronkiristyksen vuodelle 2024. Tämä toteutetaan ansiotuloverotuksen indeksitarkistuksen mitoituksessa. Veroratkaisussa hallitus huomioi työttömyysvakuutusmaksujen verovähennyskelpoisuuden aiheuttaman verotuottojen kasvun.

Helsingissä 20.9.2023

Työministeri Arto Satonen

VN/25583/2023-STM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: